

Бекітемін:

№ 11 «Балапан» бобекжай-балабақша менгерушісі

А. Еришова

Тексерілді:
Балабақша әдіскері
Ж.Исатаева

«Ертегілер елінде»

Вариативтік компонент

«Балауса» ортаңғы тобы

2020-2021 оқу жылы

Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту стандарты талаптарына сәйкес мектеп жасына дейінгі балалардың шығармашылық ойлау мәдениеті мен қиялын дамыту жұмыстарын жүргізуде үстел-үсті, қуыршақ, конус, саусақ театрларының, сонымен бірге сахналық қойылымдардың рөлі өте үлкен. Сахнада балалар өздерін ертегі кейіпкерлерінше сезініп, ой-қиялдарын ұшқырлайды. Өздері сүйіп тыңдайтын ертегі кейіпкерлерінің бейнелерінде ойнау - олар үшін зор қуаныш сезімін тудырады. Сахналық қойылымдар мазмұны арқылы балалар лексиканы меңгереді, диалогке түседі, ертегідегі жануарлардың дауыстарын, қымылдарын айытпай салып, барынша көрсетуге тырысады. Соның нәтижесінде, балалардың шығармашылығы дамиды, қызығушылықтары артып, қуанады.

Тәрбиешімен бірлескен шығармашылық барысында қабілетті, мектепке дейінгі бала тұлғасын дамытуға мүмкіндік туады. Ұлы педагог А. Сухомлинский: «Скрипа ұстаған адам жамандық жасай алмайды» - дегенді жиі қайталаған. Олай болса, театр мен көркем өнер арқылы бала көкірегіне сондай скрипка ұялатып, оны ойната білу педагогтің басты міндеті болмақ.

Мақсаты:

Сахналық қойылымдар арқылы балалардың шығармашылығын дамыту

Міндеттері:

1. Ертегі мазмұнын сахналау арқылы 3-4 жастағы балалардың тіл байлығын жетілдіру;
2. Дауыс ырғағы арқылы ертегі кейіпкерлерінің мінез-құлыштарын көрсете білуге үйрету;
3. Әр-түрлі рөлдерге ойнай білу қызығушылығын дамыту;
4. Басқа балалармен ұжымдық қарым-қатынасқа түсү дағдыларын қалыптастыру;
5. 3-4 жастағы балаларды сахна мәдениетіне тәрбиелеу.

Мазмұны:

- Бір-бірімен қарым-қатынасқа түсетін 2-3 қойылымдар
- Балалардың арман, қиялдарын дамытатын көріністер
- Көркемдік образдық бейнелеу құралдарын: екпін, ым, ишара, жүріс-тұрысты пайдалану
- Ертегілер мен әдеби шығармаларды сахналау

Тақырыптық жоспар үлгісі

№	Мазмұны	Сағат саны	Отілу түрі	Мақсаты	Көрнекілігі
1	Театр бұрышымен таныстыру.	1 02.09		Театр-туралы балаларға алғашқы түсінік беру және театр түрлерімен таныстыру. Театр қырышактары туралы балалардың түсініктерін қалыптастыру	Әр –түрлі театр түрлері және т.б көрнекіліктер
2	«Екі дос» ертегіci	1 09.09.	Үстел -ұсті театры	Балалардың ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру. Кейіпкерлер сөздерін жаттау арқылы есте сақтау қабілетін дамыту, тіл байлығын жетілдіру	Ертегі мазмұны бойынша безендірілген үстел -ұсті театры орман, екі адам ,аю бейнесі және т.б көрнекіліктер
3	«Үш аю» ертегіci	1 16.09.	Қырышак театры	Қырышак театры арқылы балаларға ертегі желісін толық әңгімелуе. Ертегіні көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	Әсем әрі ертегі мазмұнына сай безендірілген қырышак театрының ширмасы және, үш аю,қасқыр ,түлкі. Ертегі мазмұнына сай әуендер және т.б. көрнекіліктер
4	«Жеті лак» ертегіci	1 23.09	Қырышак театры	Достық қарым - қатынас жасауға тәрбиелеу. Ертегі кейіпкерлерінің адамгершілік қасиеттерін бағалау және оларға өзінің қатынасын білдіру іскерліктерін қалыптастыру	Эстетикалық талапқа сай безендірілген саҳна: құрастырылмалы үйдің макеті, қасқыр, ешкі лақтар, үнтаспа және т.б. көрнекіліктер

5	«Көкөністер айтысы» ертегіci	1 30.09.	Конус театры	Конус театры арқылы ертегі желісімен таныстыру. Ертегідегі көкөністердің ерекшеліктері туралы әңгімелей отырып, табиғатты аялауға, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу	Ертегі мазмұнына сай безендірілген үстел үсті театры. Бау-бақшаның, қоршаудың, жеміс ағаштарының жылжымалы конус макеттері және т.б. көрнекіліктер
6	«Бауырсақ» ертегіci	1 07.10	Қолғап театры	Қолғап театры арқылы ертегі мазмұнын әңгімелей отырып, мейірімді, қайырымды және басқа да илгі қаситтерді бойына сіңірге үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген қолғап театры : ертегі кейіпкерлері бейнеленген қолғантар және т.б. көрнекіліктер
7	«Дос іздең бота» ертегіci	1 14.10.	Үстел -үсті театры	Балалардың ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру. Кейіпкерлер сөздерін жаттау арқылы есте сақтау қабілетін дамыту, тіл байлығын жетілдіру	Эстетикалық талапқа сай ертегі мазмұны кейіпкерлері ертегі мазмұнына сай әуендер және т.б. көрнекіліктер
8	«Шалқан» ертегіci	1 21.10	Фланелеграф арқылы қойылым	Ертегі мазмұнымен таныстыру, жетекші сұрақтар қою арқылы ертегіні әңгімелуеге үйрету және достық сезімге тәрбиелеу	Фланелеграф, ертегі мазмұнын бейнелейтін, суреттер және т.б. көрнекіліктер
9	«Мақта қыз бер мысық» ертегіci	1 28.10.	Қуыршақ театры	Қуыршақ театры арқылы ертегі мазмұнымен таныстыру, ертегі кейіпкерлерінің мінез құлықтарын ажыраты	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: ертегі кейіпкерлерінің қымылына сай жетекші әуендер және т.б. көрнекіліктер

				білуге үйрету	
10	«Қызыл телек» ертегіci	104.11.	Саусақ театры	Мәтін бойынша қымыл қозғалыс арқылы кейіпкерлердің көніл-күйлерін көрсете білуге, саусақ театры арқылы тілдерін дамыту	
11	«Ормандагы емхана» ертегіci	111.11.	Куыршақ театры	Балалармен бірге ертегі қойылымын қуыршақ театры арқылы ойнап көрсету және табиғатты қорғау сезімдерін күшейту, шығармашылықты дамыту	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: жылжымалы ормандагы ағаштардың макеттері, ғұлдер , ағаштан жасалған мектеп , ағаш түбіртектері, қуыршақ кейіпкерлер, ертегі мазмұнына сай әуендер
12	«Күлше қыз» ертегіci	118.11	Куыршақ театры	Ертегі кейіпкерлерінің дауыс ырғағын, көңіл күйін, іс-қымылын сөздік образын ойыншық арқылы көрсете білу. өзін-өзі ұстаудың мәдени дағылары мен адамгершілік, мейірімділік, қамқорлық қасиеттерді көрсетуге баулу	Эстетикалық талапқа сай безендірілген ширма:, ертегі мазмұнына байланысты әуендер және т.б. көрнекіліктер

13	«Тұлқі мен ешкі» ертегіci	1 25.11	Фланелеграф арқылы қойылым	Балаларды өртегі мазмұнымен таныстырыу , жетекші сұрақтар арқылы ертегіні әңгімелуеге үйрету, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу	Фланелеграф, ертегі мазмұнына байланысты кейіпкерлердің суреттері
14	«Ай мен күн»ертеғіci	1 02.12	Үстел-үсті театры	Балаларды өртегі мазмұнымен таныстырыу, үстел-үсті театры арқылы сөйлеу тілін дамыту, дауыс ырғагын келтіре орындаап жүйелі баяндауға үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген үстел-үсті театры, жылжымалы үй, қоралардың макеті, үшік, астау макеттері, тауық,ит, қоян, ешкі, мысықтың кейпін бейнелейтін жылжымалы бейнелер
15	«Не дәмді?» ертеғіci	1 09.12	Саусақ театры	Ертегіні саусақ театры арқылы әңгімелуеу ,ертегі мазмұнымен таныстырыу. Балалардың диалогты сөйлей білу қабілеттерін арттыру	Саусақ театрына арналған ертегі кейіпкерлерінің бейнелері
16	«Тұлқі мен тырна» ертеғіci	2 16.12. 23.12.	Қуыршақ театры	Ертегіге деген қызығушылығын арттыра отырып, кейіпкерлердің	Эстетикалық талапқа сай ертегі мазмұнына байланысты безендірілген сахна: үй іші

				образдары бойынша ойнай білу қабілетін дамыту	бейнеленген макеттер, ыдыс аяқтар, сыйырғыш, үй жиһаздары, хан сарайының макеті, арба, ертегі кейіпкерлерінің киімдері, ертегі мазмұнына сай әуендер
17	«Алдар көсе мен Шықбермес Шығайбай» ертігісі	1 <u>30.12.</u>	Куыршақ театры	Куыршақ театрының әртүрлі қырын көрсету. Куыршақты жүргізу жеке жұмыстар үйімдастыру мәтін мен құмылдардың сәйкестігін келтіру.	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: қуыршақ кейіпкерлер, ертегі мазмұнына сай әуендер
18	«Қарлығаштың құйрығы неге айыр» ертегісі	1 <u>16.01.</u>	Үстел-үсті театры	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, ертегі мағынасын түсінуге, кейіпкерлердің өз-ара қарым-қатынасын бағалауға, кейбір адамгершілік қасиеттерді сипаттауға үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген үстел-үсті театры: жылжымалы қараша үй макеті және үй жиһаздары, кейіпкерлердің жылжымалы суреттері
19	«Бай мен кедей» ертегісі	1 <u>13.01.</u>	Үстел-үсті театры	Балаларды ертегі мазмұнын тындауға, әрекеттердің дамуын қадағалауға ынталандыру	Ертегі желісі бойынша безендірілген үстел-үсті театры: арналған макеттері және т.б. көрнекіліктер
20	Қорыққанға қос көрінеді» ертегісі	20.01.	Фланелеграф театры	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, жетекші сұрақтар арқылы ертегінің әңгімеленуге үйрету, еңбек сүйгіштікке тәрбиелеу	Фланелеграф, ертегі мазмұнына байланысты кейіпкерлердің суреттері

21	«Санырауқұлақ астында» ертегіci	1 27.01	Саусақ театры	Ертегінің мазмұнымен таныстыру , сұрақтар беру арқылы жақсы мен жаманды ажыратса білуге үйрету	Саусақ театрына арналған ертегі кейіпкерлерінің бейнелері
22	«Аңқау қасқыр» ертегіci	1 03.02.	Конус театры	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, сұрақтар бере отырып, ертегіні желісі бойынша әңгімелуеге үйрету	Ертегі мазмұны бойынша безендірілген конус театры, жылжымалы ешкі, жылқы макеттері және т.б. көрнекіліктер
23	«Қоянның үйшігі» ертегіci	1 10.02.	қуыршақ театры,	Ертегі мазмұнымен таныстырып, ертегіге деген қызығушылығын арттыру	Ертегі мазмұнына сай безендірілген ширма, макеттер, кейіпкерлер т.б. әуендер
24	«Құйыршық»	1 17.02.	Фланелограф театры	Ертегіні мұқият тыңдал , фланелограф тақтасы арқылы мазмұның айтуға дағдыландыру.	Фланелограф, ертегі мазмұнына байланысты кейіпкерлердің суреттері
25	«Қорыққанға қос көрінеді» ертегіci	1 24.02	Қуыршақ театры	Балаларды кейіпкерлердің бейнесін беру үшін сөздегі ырғақ манерін қолдануға үйрету, шығармашылықты дамыту	Ертегі мазмұнына сай безендірілген ширма: ертегі мазмұнына сай әуендер
26	«Жыл басына таласқан хайуанндар» ертегіci	1 13.03	Конус театры	Балаларды ертегі мазмұнымен таныстыру, сұрақтар қою арқылы ертегі желісін есте сақтауға	Конус театры: ертегі мазмұнына сай ағаштар, қоралар, шөптердің бейнелері, кейіпкерлер бейнеленген жылжымалы

				үйрету, ертегіге деген қызығушылығын арттыру	конустар
27	«Айлакер тұлкі» ертегісі.	2 <i>20.3</i> <i>17.03</i>	Куыршақ театры	Балалардың елестету қиялдарын дамыту, сөздік қорын молайту. Көңіл – күйлерін терең түсінуге, аяушылық сезімі қамкоршы болуға үйрету	Ертегі мазмұнына сай безендірілген ширма : ағаштар, , шөптердің бейнелері, ертегі кейіпкерлері, кейіпкерлердің іс- қимылдарына байланысты әуендер
28	Орыс халық ертегісі «Жабайы қаздар»	1 <i>24.03</i>	Куыршақ театры	Куыршақ театры арқылы балаларға ертегі желісін толық әңгімелуе. Ертегіні көру арқылы есте сақтау қабілетін дамыту	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: құрастырмалы үйдің макеті, орман бейнелерінің макеттері, пеш, ағаштар мен алма ағашы, мыстан кемпірдің үйшігі, кейіпкерлердің қуыршақтары, ертегі мазмұнына байланысты әуендер
29	«Тұлкі мен қоян» ертегісі.	1 <i>31.03</i>	Куыршақ театры	Балалардың ертегіге деген қызығушылықтарын арттыру. Кейіпкерлер сөздерін жаттау арқылы есте сақтау қабілетін дамыту, тіл байлығын жетілдіру	Безендірілген қуыршақ театрының ширмасы: құрастырмалы үйдің макеті, орман бейнелерінің макеттері кейіпкерлердің қуыршақтары, ертегі мазмұнына байланысты әуендер
30	«Тұлкі мен бөдене» ертегісі	1 <i>07.04</i>	Саусақ театры	Ертегіні қайталай отырып, балаларға кейіпкерлер сөздерін дұрыс, анық айту, сөйлеу мүшелерін дұрыс қолдана білуге	Саусақ театрына арналған ертегі кейіпкерлерінің бейнесі

				жаттықтыруды, сөздік қорын дамыту,	
31	«Тұлкі мен бәдене» ертегісі	1 10.14	Драматизациялау	Балалардың сахналай білу қабілеттерін дамытып, арнайы атрибуттарды қолдануға үйрету	Ертегі желісіне сай жасалынған атрибуттар
32	Балалар қалауы бойынша ертегілер (қайталау)	3 29.09	Еркін	Жыл көлемінде үйренген шығармашылық біліктерін бекіту, дарындылығын анықтау	Балалар қалауы бойынша алынған ертегілерге қажетті көрнекіліктер
	Барлығы	36 сағат			